

Český automobilový průmysl na křižovatce

Dnes je v Česku více volných pracovních míst než uchazečů o práci, popisuje akutní nedostatek pracovních sil Jiří Socha ze společnosti TÜV SÜD Czech

Podle aktuální zprávy českého Sdružení automobilového průmyslu (AutoSAP) vyrobili čeští automobiloví výrobci jen za prvních devět měsíců letošního roku 1 085 225 silničních vozidel, z nichž se na místním trhu prodalo téměř sto tisíc. Zbytek byl úspěšně prodán v zahraničí. Tak se znovu potvrdilo, že automobilky zůstávají tahounem českého průmyslu i ekonomiky, která již třetí rok jede na plné obrátky. Jak dlouho ale může tento trend ještě trvat? A na co by neměli čeští automobiloví výrobci a jejich dodavatelé zapomenout, pokud chtějí na mezinárodním trhu zůstat i nadále konkurenceschopní? Odpovídá Jiří Socha, ředitel divize Mobility společnosti TÜV SÜD Czech, největší středoevropské autority v oblasti testování, inspekce a certifikace technologií, který je zároveň členem představenstva českého Sdružení automobilového průmyslu.

► Jak byste popsal stav, ve kterém se nachází automobilový průmysl v současné době?

Automobilový průmysl obecně stojí na křižovatce. Musíme si uvědomit, že v příštích deseti letech automobilový průmysl pravděpodobně projde největšími změnami, jaké jsme kdy v historii zaznamenali. Výše zmíněnou křižovátku charakterizují technologické trendy, kterými obor prochází. Je to zejména diskuse o změnách budoucího pohonu vozidel s cílem snížit emise. Druhým velkým okruhem změn je autonomní řízení vozidel a třetím technologickým

trendem je digitalizace oboru a s ní spojené důsledky v podobě vzájemné konektivity vozidel a jejich datového propojení s infrastrukturou, kterou projíždějí.

► Kromě těchto trendů pozorujete na českém automobilovém trhu i něco specifického?

Čeští výrobci vozidel i dodavatelé sledují samozřejmě globální trendy. To, co je možná pro Českou republiku specifické, je akutní nedostatek pracovních sil. Dnes je více volných pracovních míst než uchazečů o práci. Ne všichni uchazeči o práci jsou navíc využitelní pro daný typ zaměstnání, který v automobilovém průmyslu potřebujeme. To dokresluje aktuální situaci v České republice.

► Jak by měly firmy podle vás reagovat, když jsme tak viditelně na hranici možností svého růstu?

Prvním možným řešením je stále probíhající optimalizace výrobových a výrobních procesů, která může vést ke snížení potřeby počtu nových pracovních míst, to ale má samozřejmě svoje meze. Druhým způsobem řešení této situace jsou inovativní řešení s využitím robotizace. Nabízí se také možnost dočasného využití zahraničních zaměstnanců, což by sice mohlo vést k rychlejšímu řešení dané situace, zároveň je ovšem takový krok opakem výše uvedeného, a je tedy otázkou, zda a v jaké míře k němu přistoupit.

► Když jsme u robotizace a automatizace výroby – na jedné straně je tento druh řešení dobrý pro firmy, na druhé straně vede k velkým systematickým změnám – snížení počtu pracovních míst, změně náplně existujících pozic a potřebě rekvalifikace lidí. Jsou na to české firmy připravené?

Je to silné téma, které řeší i AutoSAP. Někteří pesimisté tvrdí – a to je často také postoj odborů –, že robotizace nebo nasazení kolaborativních robotů budou nebezpečné v tom, že budou připravovat zaměstnance o pracovní místa. Historie ale ukázala, že to takto nikdy nedopadlo. Každý technický pokrok vedl k nahrazení člověka na některých pracovních pozicích, nikdy se ale zatím nestalo, aby neznikl nový obor, který by nepotřeboval právě uvolněnou lidskou kapacitu pro nějaké jiné kvalifikovanější činnosti.

► Co bude klíčem k tomu, aby to takto vnímali i řadoví zaměstnanci, kteří se bojí a potřebují ujistit, že na trhu práce bude pro ně místo i v budoucnu?

Pro mě osobně je užitečné uvědomit si historii. Snad je to přenositelný argument, na který budou slyšet i ti, kteří se budou cítit ohrožení. Možná je klíčem k uklidnění také včasná rekvalifikace nebo motivace těch „ohrožených“ k dalšímu vzdělávání. Celý obor se posouvá od strojařiny k elektrotechnice, elektronice a digitalizaci. Mnohem více než o strojní součásti půjde v budoucnu o elektronické prvky, kromě hardware bude stále větší důraz kladen na software a chytrá aplikační řešení. ●